

Oglas, prijepisana itd. traže i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. plaćaju se naputalicom ili položnicom pošt. Medionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tho list na vrijeme ne prima, naka to javi odpravnictvu u otvorenom pismu, sa koji se ne plaća (poštarina, ako se is- vana napiše „Reklamacija“).

Caklovnog računa br. 847/849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Neisplaćeni doplati se ne vraćaju nepodpisani ne tražeju nestraničari ne primaju.

Pređplate sa poštarijom stoje 10 K u obće, } na godinu
5 K za seljake }
ili K 5- odn. K 2-50 na pol godinu.

Izvan carovine više poštarina. Plaća i otuđuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., kolji u Puli, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.« (Via Giulia br. 1), kamona se naslovljuju sva pisma i pređplate.

Odgovorni urednik i izdavač: Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocera br. 1, II. kat).

Hrvati i Slovenci u Istri!

Skorih dana imaju se provesti izbori zastupnika u zemaljski sabor po novom, izbornom redu.

Do sada bili ste u tom zboru zastupani sa najviše devet zastupnika, a u dođućem zasjedanju, bude li medju Vami sloge i poredka, zastupati će Vaše probitko devetnaest zastupnika.

Do sada Vaši zastupnici radi svojeg malog broja napram protivnikom bili su stegnuti u svom radu može se reći samo na to, da štite hrvatski i slovenski narod u Istri od ljesomućnih navala na njeđov obstanak, te ga brane od po kojeg većeg zla.

Od sada bude li u istinu izabrano 19 hrvatskih i slovenskih zastupnika i bude li medju njima sloge i jedinstva, moći će oni ne samo uspješnije provadljati dosadnji svoj zadatak, nego također u važnijim pitanjima izhoditi uvjete razvoju i napredku hrvatskog i slovenskog puka u Istri toll na prosvjetnom kolu na gospodarstvenom polju.

Glavni zadatak dođućeg saborskog zasjedanja biti će baš taj, da uredi i postavi glavne temelje odnošnjem u gori navedenom obziru izmedju naše i talijanske narodnosti u Istri.

Obzirom na to naši zastupnici ne samo, da moraju imati ljubavi do našega naroda i poznati njegove težnje i potrebe, nego također biti u posjedu takovih svojstava i znanja, da uzmognu odlučno i sa uspjehom za te narodne našepotrebe nastupiti.

Odbor našega društva pozvao je u svim kotarima na sastanak pouzdanike stranke u svrhu, da se s njima pogovori o osobama, koje da Vam predloži kao zastupnike.

Saslušav njihovo mišljenje i pretrosav to pitanje u više odborskih sjednica, naše društvo će Vam predložiti koga da birate u pojedinim izbornim kotarima.

Osobe su to iz Vaše sredine, te koje prama tomu svi dobro poznate.

Ziv svoj program postavile su si onaj isti, koji vodi našu stranku od njezinog začetka, pod kojim su vojevali naši Dobrića i Vitezić, pod kojim vojuju i sadnji naši narodni prvaci, a temeljise na načelima vjere i narodnosti uz osobiti obzir na poljodjelski značaj naše pokrajine.

Njihova imena bit će Vam priobćena posebnom objavom, a sada Vam preporučamo jedino to, da složno i brojno nastupite kod izbora, te dadeće svoje glasove za mužave, koje Vam predlažemo, jer u protivnom slučajju bit ćete sami krivi, zateće li Vas koje iznenadjenje i ne bude li Vaše zastupstvo u zemaljskom saboru odgovaralo času, u kojem se nalazimo.

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri

PAZIN, dne 3. oktobra 1908.

Predsjednik: MATKO MANDIĆ.

Tajnik: Dr. NIKO BANIČEVIĆ.

Izbornici Hrvati i Slovenci u Istri!

U petom općenitom izbornom razredu kod predstojećih izbora zastupnika za zemaljski sabor, koji su urečeni za nedelju dne 25. oktobra t. g., preporučamo Vam da dadeće svoj glas za slijedeće mužave:

1) u četvrtom izbornom kotaru sa glavnim biralištem u Koprju.

gosp. MATEJ ŠKERBEC župnik u Kortah.

(Ovom izbornom kotaru pripadaju: sudbeni kotar Koprj, osim poreskih općina Koprj, Milje, Valcodeltra, i od Lasareta mjesta Pobegi i Cezari; sudbeni kotar Podgrađ; sudbenog kotara Pivan poresne općine Kaštel, Sv. Petar na Krasu i Kortedisola, sudbenog kotara Buje poresna općina Krasice).

2) u petom izbornom kotaru sa glavnim biralištem u Motovunu:

gosp. FRAN FLEGO posjednik u Buzetu.

(Ovom izbornom kotaru pripadaju: sudbeni kotar Buzet osim mjesta Buzet; sudbeni kotar Motovun osim poreskih općina Motovun, Labinci i Višnjani, mjesta Oprtalj, te poresne općine Višnjana, ali isključivo iz potonje mjesta Ferenci; sudbeni kotar Poreč osim poreskih općina Poreč, Tar, Vabriga, Frata, Vrsar i Funtane).

3) u šestom izbornom kotaru sa glavnim biralištem u Pazinu:

gosp. Dr. ŠIME KUBELIĆ odvjetnik i načelnik u Pazinu.

(Ovom izbornom kotaru pripadaju: sudbeni kotar Pazin osim mjesta Pazin; sudbeni kotar Labin osim poresne općine Labin i mjesta Plomin; sudbeni kotar Vodnjan osim poreskih općina Vodnjan Sanvinčana, sudbenog kotara Rovinj mjestna općina Kanfanar; sudbeni kotar Pula osim dijela poresne općine Pula, koji sadržava sam za sebe izborni kotar općeg razreda te osim poreskih općina Galešan, Fažan, i Sivan.)

4) u sedmom izbornom kotaru sa glavnim biralištem, u Voloskom.
gosp. prof. VJEKOSLAV SPINČIĆ zastupnik na carevinskom
vijeću, u Opatiji.

(Ovom izbornom kotaru pripadaju: sudbeni kotar Volosko; sudbeni kotar Krk osim porazno općina Krk; sudbeni kotar Lošinj, osim poraznih općina; Mali Lošinj, Čunski, Osor, Nerazina i Sv. Jakov, te mjesta Veliki Lošinj).

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri

PAZIN, dne 3. oktobra 1908.

Predsjednik: **MATKO MANDIĆ.**

Tajnik: **DR. NIKO BANIČEVIĆ.**

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Državna poljeka u Patit. — Česka berba. — „Graničari“.

Pula, 8. 10. 1908.

Javlja se konačno kao sjegurnu vijest, da će sa 1. decembra doći u Pulu, državna policija. Sjedit će u vinu Fausta (kuća Dorigo). Sadašnji obćinski redari pozvani su da predlože svoje molbe za biti primljeni u državnu policiju. Dne 10. t. mj. dolaze amo namjestnik knez Hohenlohe i savjetnik Manussi, da se dogovore o stvari.

Dne 3. t. m. u večer imali su braća Česi u „Narodnom Domu“ sjajno uspješlu „Serbu“. Naroda puno pucnate dvorane, sve je prošlo u najljepšem redu i miru. Iza herbe sledio je ples koji je trajao do rano u jutro.

Dan zatim u nedelju 4. t. mj. predstavlja su naši vrlo diletantni, „Sokolasi“ pod ravnanjem vrlih umjetnika i to gosp. V. Veselinovića i gospođe Marije pl. Prugovečki, poznati obljubljeni pučki igrokaz sa pjevanjem i plesom od J. Freidenreich-a „Graničari“ ili (Proštenje na lijevo).

Komad je uspio da bolje nije mogao. Pričinjalo ti se da vidiš pred sobom izkušane umjetnike. Naroda je bilo toliko da su mnogi morali otići radi pomanjkanja mjesta.

Predstavljati će se svake nedelje redovito.

Krčki kotar:

Javni izborni sastanak na otoku Krku.

Baška.

Dne 24. pr. mj. posjetio je Bašku naš zastupnik u Beču prof. Vjek. Spinčić.

U čast njegovu dolazku izvjesila se zastava i pucalo se iz mužara. Na mulu su ga dočekali p. n. gg. župeupravitelji, razni savjetnici i drugi mnogi. Zastupnik je za njegova boravka kod nas pregledao luku i vidio sve što bi trebalo u njoj još učiniti, krasno novo sagradjeno kupalište na prostranom zalju sa finim pjeskom, Prvu Bašćansku tvornicu konzerve „Tajčica i raznoga voća“, koju su velikim žrtvama ustrojili gospođa Grandić i Desantić. Na javnom sastanku na obali izpod obćinskoga ureda sastala se je sva cela ljudi. Sastanku je predsjedao velečasni gospođin Mate Maradić. Odulju je govorio zastupnik, srdačno pozdravljen i pozorno slušan od obćinstva. Govorio je o svom radu u carevinskom vijeću, pri čem je nauknuo također hrvatsko pitanje. Spomenuo je također mjestne potrebe. Na koncu obratio se na novi pokrajinski zakon. Iza njega govorio je g. Kaftanić, abiturijent visoke škole za poljodjelstvo o izbornoj reformi, o potrebitim ljudskim radnjama, ustrojenju žgovačko pomorske škole i uređenju bašćanskoga potoka. Kritizirao je mjestnu pučku školu, u

kojoj bi oblasti već jednom morale učiniti reda.

Svi govornici pozdravljali su zastupnika, na svrati sam predsjednik, na što se je narod oduševljeno odazivao, osobit kad se je predsjednik rekao, da je prošlosti zastupnikova jamstvo za njegov budući rad.

Draga Bašćanska.

Dan zatim 25. pr. mj. uputio se je zastupnik u pratnji mnogih Bašćana naročito i župeupravitelja, obćinskoga načelnika i trgovca Marka Frančića, u Dragu Bašćansku. Putem se je zaustavio u Jurandvoru. Tu se je našao u lhip na okupu sav puk onoga mjesta a na čelu sam sooski glavar, koj je zastupnika pozdravio i izložio mu njeke mjestne potrebe. Zastupnik je uzvratilo obzrom na izloženo potrebe i iskreno pozdravio sakupljeni puk. U Dragi Bašćanskoj dočekao je zastupnika sooski mladi glavar Tomasić sa pucanjem mužara. Zastupnik je praećen glavarom i drugim pregledao je lep komad Bašćanskoga potoka, da se na svoje oči uvjeri kako je potrebno njegovo uređenje. Kod sastanka na trgu sabralo se je staro i mlado. Predsjedao mu je velečasni župnik Volarić. U svom govoru obrazložio je zastupnik kako je sam narod kovao svoje sreće, te to dokazao pozivom na 14. maja lanjske godine Posle toga dana, u kojem je hrvatski narod u Istri pokazao svoju svijest, je c. k. vlada počela govoriti o radu za podignuće blagostanja u Istri, a Talijani uvjericili se o nuždi izborne preseljenja. Govoreći o jednom i drugom iztaknuo je, kako se stalijske strane trošilo pokrajinske novce u izborne svrhe, za podkupljivanje nekih ljudi koji su pak zavadjali neuki narod. Gospođin N. Magasić postavio je resolu-eije glede radnja luke u Baški, koja i njim rabi, glede uređenja potoka, podpore za zdenice i školiku zgradu. Prosvjedovalo se je proti tomu, da predstavnici finansijske straže izdaju razne bulete nje-mačkim i talijanskim jezicima i zahtevalo hrvatske.

Stara Baška.

Dan zatim — 26. pr. mj. pozdravljen predstavnici župe i obćine i mnogim zasebnicima. odgovorio je zastupnik Spinčić na ladjici, prijazno mu ponudjenog od g. Petra Grandića put Stara Bašku. U ladjici pratio ga je mladij Kaftanić, a u posebnoj ladjici četica mladljih ljudi. Stara Baška je kako udaljena od ostatog svijeta. Nije ni lahko do nje, a poštenoga puta od mora do sela u obće nema. Tečajem dana se je zastupnik točno obavestio o mjestnim utroabama koje mu je potanko crtao inamošnji župnik Ivan Seršić. K večeri došao je s ladjom iz Punita bivši pokrajinski zastupnik Anto Andrijić. Na trgu pred crkvom odtek je krasan vidik, držao se je sastanak u kojem su oduševljeno govorili, pozorno slušan od naroda, gosp. zastupnik Spinčić. Voleć. gosp. Seršić (predsjednik sastanka) sooski glavar i g. Kaftanić.

Punit.

U nedelju dne 27. septembra sazvaio

je bivši pokrajinski zastupnik Anto Andrijić javni sastanak u Puntu i to u ime svoje i u ime zastupnika na carevinskom vijeću prof. Vjekoslava Spinčića. Sastanak otvorio je poslije ružurija na prostranom obćinskom trgu, na kojem se je sastala sva cela svijeta. Pozdravio je zastupnika Spinčića na što je zaorlo svoobčel buran živio. Spomenuto je 14. maja 1907., kad su Talijani latre dobili grad udarac, to u sljed toga predložili novi izborni rod. Tu mači, kako će biti sabor sastavljen, pa veli da zastupnikli posao nje zamamljiv, i da on i Spinčić nisu došli možda manli naroda se, nego su došli da narod pozovu, da budemo kod izbora složni kako smo ono bili lani 14. svibnja, da se nećupamo, pošto smo u znaenitkom trenutku i pošto je naš spor u nas samli.

Otvorena i odrasla vijeć govornikove naše su oduševljenoga odziva u cielej skupštini. Otvorani sastanak. Posto nebi-jaše prisutan sastanku obćinski načelnik Frane Orlić, i pošto je župnik Frane Zic odklonio predsjedništvo, bi izabran predsjednikom sastanka prvi obćinski savjetnik Martin Orlić. Ovaj prihvativ se čast dragovoljno i pozdraviv dade rieč zastupniku Spinčiću. U odljem govoru, živoin rieči, iztaknuo je i svojih davora zauzimanje za slobodu crkve i njezinih predstavnika u obučavanju vjeronauka, kad su ju ono njeke oblasti kratili htjelo, za jezik u uredima i školama, za podignuće blagostanja kod našega pučanstva, koju je i c. k. vlada do sada uvijek zanemarivala. Pri tom nije propustio govoriti o predišćenju Puntovske drage i produženju ušća u istu. Izrazio je također svoje uvjerenje da Hrvati ne mogu biti zadovoljni dok ne budu ujedinjeni svi koliko ih je, a možda i svi Slovenci, u jednu zakonodavnu i upravnu skupinu. Jednom nisu smjeli o tom govoriti ni Hrvati, a sada govore i Njemci i drugi. Sa izbiri u pokrajinski sabor, od kojih je i zastupnik Spinčić govorio, nećemo dobiti reče, što nam ide, ali nećemo dobiti ni ono što nam je odlučeno ako nebudemo složni, ako nebudemo slušali vodstva našega naroda u Istri, koja je usredotočenu u odboru političkoga društva za Hrvate i Slovence u Istri. Kod izbora stali će si nasuprot dvije vojske. I naša misao samo omia dobiti ako nebudu razbirkana, i već ako hudo slušala jedno izabrano vodstvo. S njim može biti ikogod i nezadovoljan, ali dok postoji valja, da ga svak sluša. Oni koji su s njim možda nezadovoljni mogu raditi u buduće jedino na to, da se kad bude tomu zgoda promjeni. Zajedno sa predgovornikom lvali dosadanju jednodušnost Puntara i uvjeren je da će i ovoga puta i uvijek učiniti svoju narodnu dužnost. I ovaj govor bio je burno popruden od sabranoga obćinstva. Kad bijaše još prihvaćeno više resolu-cija o mjestnih potrebah pri čem je glavnu rieč vodio velečasni Andrijić zaključio je predsjednik sastanak pozvao sakupljene da kliknu „živio“ najprije Spinčiću pak Andrijiću, čemu se je narod hui od srca odazvao. Dugo je trajalo prije nego li se je narod razišao. Mnogi su iznašli Andrijiću u Spinčiću razno potrobo.

Voloski kotar:

Gospodarska zadruga u Podradu. — Vlada pripomoć za nabavu stena uz sniženu cenu.

Podgrad, 4. 10. 1908.

Mjestna gospodarska zadruga održavala je u nedelju dne 27. septembra godišnju skupštinu. Narod je sudjelovao u velikom broju te sledio sa zanimanjem razpravu o raznim točkama dnevnoga reda.

U odbor su bili izabrani nekogli novi članovi, koji zahvaliv se na izboru obećalo da će iz petnih žila nastojati oko pospješivanja društvenih interes. Hvalovrjednno je što su u odboru u većini soljaci sami Naprijed ljudi džižo se!

Gosp. Lah, putujući učitelj poljodjelstva, držao je zanimljivo predavanje o marvojojstvu, ali narod je žalbože premalo pažnje tomo posvetilo, jer: je većina teško očekivala srećkanje, što je za timo sledilo. Na srećkanju dobili su nekogli ptuge, drugi brano, a treći opet razno vrsti sjemena. G. blagojnik je spomenuo, da bi bili radi više toga učinili, ali da nije bilo moguće radi pomanjkanja novaca.

Zadruga boluje već par: godina na novčanuj sušici.

Zamolilo se vladu za pomoć, ali do sada nije nista odgovorila.

Skupština je trajala od 9 sati u jutro do 2 sata posle podne.

Moramoz priznati, da je malo predugo trajala. Nije moguće da bi narod mogao tako dugo da pomno prati tečaj skupštine. To će biti jedan od uzroka, što je tako malo posvećivao pažnje predavanju gosp. Laha.

Na obitdu sakupili odbornici medju sobom 20 kruna za obje „Družbe“, da počaste uspomenu palih slovenačkih žrtava u Ljubljani.

Na skupštini primljena je bila jednoglasno rezolucija, kojom se vlada posivlje da povisi u tu svrhu već opredjeljonu svotu, i da snizi cenu stena na 5 kruna za 100 kg. kao što se to zbillo u drugim pokrajinama i da vlada kod nakupovanja pazi, da bude steno dobro za rogatu marvu, a ne kao prošle godinj.

Kad se o toj točki razpravljalo zvala-dala je medju skupštinarima najednom velika ogorčenost. Nekogli su vikali, da bi došlo na svota bila promalena za podgradski kotar, a kamo li za čitavu Istru doelm su drugi arditio prigovarali što bi imali po 7 kruna plaćati konjsko sijonof Zar se to zove vladina pripomoć? I Netko je tvrdio, da je prošle godine, dobio nekoliko stena, koje je morao da porabi za atelju jer se ga blago ni htjelo dotaci, pošto je bilo vrlo lose.

Nadalje bila je jednoglasno primljena rezolucija, kojom se vlada molli, da branjofoli jednog veterinaru iz Voloskog u Podgrad.

Za veterinaru molli „Gospodarska zadruga već dugi niz godina. Vlada se na sve moguće načine izvjavala. Nam se čini da vladi nije treba u tom pogledu drugo no malo dobre volje, jer tu se ne radi o

plakvoj, novčanoj žrtvi sa strane rjezine. Njoj bo nabi treba no da premjesti jednog veterinaru iz Vološkog, gdje su dva, u Podgradu, kada bi na taj način dapače pristigla prilično novaca na komoljama, koje bi ju kad bi veterinar stanovao u Podgradu toliko manje stajale.

(Nastavit će se.)

Frantina i Jurina.

Fr. O Jurina testa do Kapuzzo, kedo si bil da te nlsam mogel vit, ac znas da krepujem od voji zacut one novitadi od Cresu.

Jur. Po malo s limi titoli! Da san ja kako des, testa do Kapuzzo, bili bi me zebrali za reprezentanta i forsi i Kunsijera na komunu od Cresu, ma perche, nison, zusal sen ti Jurina kako prvosa A da pak nismo se mogli inkuntrat i da ti povem jos cesagod od Cresu, maja moja kako si kratak na pameti! A ce ne znas da je Tergadva i da sen imal blago posla.

Fr. Jimas prav. Danka puvodaj mi.

Jur. Ben. Ne samo Citanoicu, Konsumno Druzstvo. Jos anda imaju i skolu ku pohajaju jedno 300 i vec njihovih malih skolicki i dvojicnah, i kako ti je to, brate moj, veselo i diligentni!

Fr. Fr. Ma kako se je prisko do tolikoga dara?

Jur. Vis, to ti se je intravinjalo ovako. Vec su tri cetiri leta, prisel je va Cres zastupnik Spincic, Bog mu daj zdravje, i sel je ucinit jenu visitu nasim Fratrom. Tuka se razgovarali veselo kad na jeden put, nas divni zastupnik Spincic obrali se O. Franji Drbovicu i zapita ga: a Vi velecani oca sta govornite? O. Dobrovic odgovori mu: Zasluzni nas zastupnice! Jedna me mori zelja, da vidim u Cresu sen hrvatsku skolu, ali buduc eu, vec star, zalim da do toga ne viditi, ali ipak molim Vas kao predsjednika Druzbe Sv. Cirila i Metoda da se pobrinete da se u Cresu sagradi skola, inace sve i vas trud je izgubljen. — Na to ganut zastupnik Spincic odgovori: Velecani Oca! Dajem Vam stalnu besjelcu, a da Vas pozivi Bog jos dvie godine, vidit cete s vasimi oci hrv. skolu.

Fr. Pak sen cul da je bilo tako!

Jur. A je, je i povedali su mi Cresani da na otvaranje skole bilo je veliko veselje. Spincic je kantal sv. Mesu pak svi put skole, i to se je dogodilo lanjskoga leta na 1. szeptembra.

Fr. Kako mo to veseli, zac znam da ce blago koristili.

Jur. Koristiti i kako! Ma Spincic da se ni samo interesat za materijalnu skolu, nego da ju je i providil s kapacim Mestri i Mestricam i ki stavjaju svu premuru da edukaju dca i u moralu i u nauku.

Fr. Tako si da ce po dobro i da ce puk dobiti.

Jur. Ma jos jenu su mi pvedali Cresani, da je Spincic prisel va Cres za vit kako gre skola i kako su skulari, i da je drzal jeden diskurs ljudem ki su bili okolo njega i da je njim rekeli: Eto Cresani moji dragi, seda imate ovu hrv. kucu, imate

hrv. skolu, saljite dakle vasu djecu da se uci, da se naucl u hrvatskom jeziku, a ako imadete tu skolu zavhalite najvece O. Franju Dobrovicu na molba kojega odlucila se Druzba sagraditi ju.

Fr. A ki je ta O. Frane.

Jur. Ki je on je prvi Hrvat, ne mrzi ni na talijana ni na izdejice svoga grada i naroda, on zeli samo mir i ljubav i da bi se svi impenjali za dobro svoga grada, i to ce bit kada se da svakomu svoje i s Bogom.

Razne vesti.

Narodni predlozitelji za zemaljski sabor.

U današnjem broju prihodbujemo tvorcu narodnih predlozitelja za zemaljski sabor za obcinitu ili V. kuriju, koja dolazi kod izbora prva na red.

Narodne predlozitelje za seoske obcine mogli bismo vec u ovom broju predloziti, jer se je postigo podpuno sporazumljenje svih u svih izbornih kotarima, a iz fakticnih razloga prihobili cemo njihova imena tekur u buducem broju, isto tako prihobiti cemo naknadno i imena kandidata u gradskom izbornictvu posto su se ved do sada slozili nasi gradski izbornici za sva tri gradska izborna kotara.

Jedan izpravak.

Odnosno na clanak g. Dra. D. Trinajsticia u predzadnjoj „N. S.“ poslao nam je velecl. G. F. Ryslavj zupnik i dekan u Kastvu silodeci izpravak:

Nije istina, sto je g. Dr. D. Trinajstic cuo, te u hr. 30. „Nase Sloga“ napisao, nalime da je „Bratovstina hrv. ljudi u Istri“ uzkratila podporu nekom uceniku koji je htio, da polazi pazinsku gimnaziju vec istina je, da je bila jednomu djaku iste gimnazije povracena njegova molba za podporu samo za to, jer ju je prekasno ulozilo, t. j. kada su bile sve podporu ve oddane, i sav razpolozljivi novac oddan.

Istina je takodjer, da je k podpisanomu zupniku, koji je slucajno i predsjednik „Bratovstine“, dosla majka jednoga djaka pazinske gimnazije molit pomoć iz „Nabožno zaklade ubogih“ a podpisanij, njoj je kako zupnik i dekan po svojoj duznosti savjetovao, da pokuša dati sina svoga u svecenike, te ga upise u bisk. konvikti u Trstu, tamo da ju neće stajati nista.

Nije dakle niti doctina majka nista pitala od „Bratovstine“ vec je pitala od „Nabožno zaklade ubogih“, jer svakomu je poznato, da molbe na „Bratovstini“ mora se predati plemenito te o njih odlucuje otoli odbor.

Za „Brat. hrv. ljudi u Istri“

Fran Ryslavj, zup. dekan predjednik.

„Balkan“

Upozorujemo na oglas drustva „Balkan“ u današnjem broju, koje drustvo je utemeljeno da nasu domacu trgovinu oslobodi tudjinskoga upliva i djelomice iz ruku raznih protunarodnih posrednika i nesolidnih agenata dade u ruke solidno domace seljadi.

Svoj avome!

Pripojenje Bosne i Hercegovine Austriji.

Sto se nagadjalo dogodilo se! Bosna i Hercegovina pripojene su dne 5. t. m. Austriji. Najnaravnije pripojenje tih zemalje kilo bi ono, da se ih zdruzi sa slavnom kraljevnom Hrvatskom kojoj su ko i pripadale i kojoj pripadaju po drzavopravnih ugovorih po zemljopisnom pravu lozaju i po naravskom ili prirodnom pravu kao zemlje u kojih stanuju narod istog jezika i istih obicaja, mana i vrline.

Nu rek bi da naseg naroda hrvatskog i srbskog imena ceka jos duga borba

teška kušnja, dok do toga dodje. U teškim ovim danima samo sloga jednokrvo braće može nas sve spasiti — što Bože daj uskori!

Bugarska proglašena neodvisnom kraljevnom.

U nedelju proglašena je knezevina Bugarska u dravnoj pristolnici Bugarsko u starodravnoj Tirnovi slobodnom ili neodvisnom kraljevnom. Tom povjestnički važnom i svečanom cinu prisustvovao je knez Ferdinand svi ministri i visoki drzavni dostojanstvenici. Tomu se koraku mora poveseliti svako posteno slavensko srce. Tomu se veselimo i mi cesitajuć srdjeno bratskomu bugarskomu narodu.

Njemačka banka u Opatiji.

Kako doznajemo iz javnih listova i kako smo citali u jednoj njemačkoj sastavljenj obrucnici snuju u Opatiji doseljeni Niemci tamo novi novceni zavod ili vlastitu banku. Oni se sastaje prošlih dana u hotelu Stofanji na pogovor te su zakljucili utemeljiti jedan bankovni zavod pod naslovom „Banka i stedionica, druztvo na akcije Opatija“, koje ce se baviti bankovnim i mjenickim poslovima. Riečka trgovina i mjenickim poslovima. Riečka trgovina Banka izjavila se, da ce u svakoj prigodi poduprijeti novo druztvo, cija glavica za sada je na 3000.000 K čime bi odgovorilo zahtjevima, koje si je preduzelo. Sauscesnici konferencije su vec na sjednici potpisali dobar dot druztvenoga kapitala, tako da se utemeljenje zavoda može držati osjeguranim.

Mi smo citali imena osnivatelja i medju njima nelma niti jedno naco oboe. Sve su to sami Niemci, te nasi narodni odpadnici i nekoi talijanski, koji traže u slozi sa Niemcima nasu i svoju narodnu smrt.

Mi upozorujemo ozbiljno naše rodoljube u Liburniji na to novo njemačko poduzeće. Oni se više nezadovoljavaju sa skolama, i polit. druztvom, vec posizu eto i za novcanim zavodom a tko nam jamci da neće ikad posegnuti i za našim obcinama nebudemo li dosta sviestni i jaki, da njihovoj navali valjano odolimo?

Štrajk na učiteljsku u Kopru.

Kencem prošloga tjedna započeli su talijanski djaci priyh triju tečajeva mužskog učiteljska u Koprnu štrajkovati. Kao povod štrajku navadjaju sami djaci cinjevu, sto se na učiteljsku u Koprnu predava najvažnije predmete talijanskim i slovenskim djakom (do letos predavalo se i hrvatskim, koji su sada u Kastvu) u njemačkom jeziku. Radl istoga uzroka nastao je bio štrajk na istom upiteljsku i prošle godine. Tada se je djake umirilo, da ce se buduce skolске godine predavati sve predmete u materinskom jeziku djaka. Na početku ove skolске godine nije se udovoljilo zelji djaku nit su skolске oblasti svoje obećanje održale. Radl toga nastao je sadašnji štrajk. Prvi zapuštilo skolu djaci II. tečaja pak oni I. i III., doctim se do sada djaci IV. tečaja nepridruziše štrajkašom.

Prijatelji mladeži i predsjedništvo srednjeg učiteljskog druztva u Trstu obratili se na zemaljsko skolako vieci i na ministara nastave brzojavno moleći, da se djacima zadovolji.

Iz obćinskog zastupstva u Miljah Nasl ce se citatelj sjedni, da obistoji izmedju lažliberalnih i lažisocialističkih zastupnika u Miljah razdor. Nemogu se namne sloziti koga bi izabrali načelnikom. Dne 28. o. m. j. bijaše ponovno sjednica u zenu svrhu. Nazovli liberalci, koji su u manjin nepriluptice a nazovli socialisti iz braše samo načelnikom g. Petra Dobica koji pripada nazovli liberalnoj strani. Nastaje pitanje hoće li oni taj izbor primiti posto nije njegova stranka sudjelovala kod izbora.

Zabava glazbenog druztva „Zvezda“ u Kppru obdržavana dne 20. pr. m. u proutorijama g. Baludera u Koprnu izjavila

je, kako nam od tamo pisu vrlo krasno. Prostrana dvorana, ljepo urešena, bijaše puna većinom domaseg obćinstva, ko se je ugodno zahavljalo provedenjem krasnih točaka programa. Na vrlo povoljnom moralnom i materijalnom uspjeku to zabave cesitamo srdačno naumornom i poctivnom odboru rodoljubne „Zvezde“.

Poskupljenje mljeka.

Vec nekoliko vremena bave se gotovo sve bečke novine sa povišenjem ciena na mljeko.

Gospodari i posjednici sazvali su skupstinu na kojoj odlucise radi skupocetijana povisiti sa 1. novembrom cieniu mljeka za 2 litra.

Većina građanskih novina podupire trgovce sa mljekom, koji se opriseo gori navedenom poskupljenju mljeka. Trgovci vele, da nema povoda, da se mljeko poskupi, posto je Bečki trg poplavljen sa mljekom.

Tko ce od ovih dviju t. j. trgovci ili proizvajaci mljeka t. j. seljaci pobijediti?

Da je ove godine krma veoma poskupila to znamo svi. Uvijek kad sirovina poskupi, povisi se takodjer ciena robi, koja se iz doctično sirovine pravi, zato bi bilo pravredno, posto je i prošle godine ciena sieniu gotovo duplo poskoctila, da se povisi ciena mljeka. Kako vidite, to bi bilo pravredno, ali u trgovini kao i u politici i svagdje drugdje, no gleda se tko ima pravo vec tko je jači.

Trgovci dobiju mljeko od svijaka pa kad bi bili svi seljaci koji prodavaju mljeko doctičnim trgovcima slozni i organizirani imali bi oni odlucujuću riec, ali posto je obratno t. j. trgovci su svikolici organizirani, dok seljaci tek djelomice, to ce po svojoj prilici ovi posljednji podcti.

Jos višo nego li njemački seljaci, imali bi nasi povoda, da dignu cieniu mljeko, jer je najviše od sviju pokrajina, trpjela od suše Istra. A u Istri opet oni krajevi, koji se ne obraduju vinovu lozu, vec je njihova glavno zanimanje marvogojstvo. Kako vidite, bila potreba za seljaka posto mora tako skupo placati sieno, da dignu cieniu mljeku, da si barem donjekle stetu nadomestili. Ali kako stvari stoje, dvojimo da bi se to moglo za sada izvesti na mjesto gdje se gospodari i seljaci ili marvogojitelji udruže pa da zajednicki rade oni konkurencijom gledaju kako bi jedan drugoga unistili. U Trstu prodaje n. pr. „Trifolium“ po 24 para litar mljeka. To je talijanska tvrtka, koja prodaje kranjsko mljeko. Na Rieci isti je slucaj. Ovih se dana tamo osnovala nova mljekarna, koja prodaje mljeko isto po 24 para.

To je seljaci sve na vasu stetu zato slozite se i organizujte se, jer inace ce svaki trgovac po svojoj volji s Vami pometati.

Protiv ludosti jednog slovenskog imena.

Pod tim naslovom citali smo onomadno jednu viest u tršćanskom „Zidovstvu iz Brtonigle (Cril Vrh) u kojoj se doplanik silno ardi na srednji statistički odbor u Beču, koji je uvrstio u imenik poštanske brzozajvni ureda i u potražnim obćinama Istre uz talijansko ime sola „Vertonigla“ i hrvatsko ime „Crni Vrh“ Ova hrvatski naziv da nije poznat ni Talijanom ni Slavonom onog kraja niti ga upotrebljavaju slovenske obcine u službenom dopisivanju. Slovenski seljaci onog kraja da neznanju odgovoriti na pitanje gdje da je taj umišljen „Crni Vrh“.

Evo kako tumacl spomenuti talijanski jezikoslovec poslanak „Crnog Vrha“.

Oveodno je neki slovenski varalica ahvativ krivo znanbenje „Vertoneglio“ kao „Orto negro“ (crni vrh) i tako prevoo u „Crni vrh“, sto se je zatim pogresnim prepisivanjem ili tiskom pretvorilo u „Crni Vrh“ sto znacl Monte negro (crna gora)

Tako taj mudri talijansko-hrvatski jezikoslovec, hojl nastavlja da tamošnje o

činsko zastupstvo prosvjedovalo proti tomu nezmišljeni koji je mogao — i koji je u istinu doveo do nesporazumijelja i do konfuzije. On se nada, da će ovaj put kraljevski ministarstvo trgovine, toli srodnički odbor pokloniti se jasnoj činjenici.

Mi se nasuprot nadamo da se neće i no moći pokloniti ni ministarstvo trgovine ni središnja komisija samovoljno talijanskih ugrizanih glava koje neće da vide ono što svaki drugi vidi i neće da čuju i što svi ostali čuju i znadu t. j. da znadu da je hrvatski naziv „Crni Vrh“ u parabi u našem pučanstvu onih strana od davno i najstarijih imenicima i potražnicima. Neka se popita taj strastveni pisar kod naših ljudi u svojoj okolici, koji nisu još pokvareni ili zadojeni novim talijanskim duhom, pak će mu svakako kazati što je i gdje je „Crni Vrh“.

Najveće čudo u ovom stoljeću nedvojbeno je dvostruki elektro-magnetički krst R. B. broj 86967, izumio ga g. Albert Müller iz Budimpešte V./41. Vudász ulica broj 34. On dobiva priznanice od takovih bolesnika, koji su već 20—25 godina bolovali i u obće mislili da više nikada neće ozdraviti. Ali svaki, koji se je Müllerovim izumom poslužilo, osvjedočio se je o cudotvornom djelovanju i ovo priznanice:

Stovani gosp. Mülleru! Moja supruga je 9 godina od glavobolje, nesvjestice, reumatizma, čudnih grčeva i nospavanja trpjela. Sve na svijetu sam pokušao da joj siroti pomognem. Ali za budava trud i novac razbacivao. Odlučio sam još da sa Vašim strojem pokušam te sam jedan takav stroj od Vas naručio, pa ga čuda. Od onog dana, čim je Vaš stroj počela upotrebljivati bilo joj lakše, i danas nakon 9 godina grozno patnje jest ista sasvim ozdravila. S toga no mogu nego zahvaliti, da Vaš i Vaš izum Bog blagoslovi. Do groba zahvalni Franjo Hlatschka, Budimpešta, Gizela ulica 42.

Novu mesnicu

otvorio je u Pazinu Gjuró Šverko, u kući Lovrinovića (Škapulina) te se preporuča sl. občinstvu kao domaći mesar.

Cijena umjerena, meso svježe.

GOTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro pučeni, pokrivač ili podnja pernjaka 180 cm. duga,

116 cm. široki K 10—, K 12—, K 15—, K 18—; 2 metra duga 140 cm. široki K 13—, K 15—, K 18—, K 21—; jastuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 350, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 550.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za 1 krevet po K 27—, boje K 33—. Razaslije franko pouzedeom od K 10— napred. Zamjena i vraćeno priznaje ako se postarala platit.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 259 pošta PILSEN, Čoska.

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste, osip, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarne **PEČIĆ** sada dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezoltna, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojnja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite masti za djecu.

Čuvajte se patvorina!

Cijena kutiji K — 80.

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno akciznište:

Ljekarna **PEČIĆ** sada dr. B. Vouk ZAGREB.

Širite „NAŠU SLOGU“.

Austro-Hrvatsko Parob. Društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

za dnevnu progru Baška-Rijeka-Baška.

Poned. Utorak Srijeda Četvrtak Petak Subota Nedolju	Utorak Poned. Četvrtak Srijeda Subota Petak Nedolju
prilje podno	po podno
4.30 5.— odl. Baška nova	dol. 6.30 6.—
5.30 6.— dol. Puntar	odl. 5.30 5.—
5.40 6.10 odl.	dol. 5.20 4.50
5.55 6.25 dol.	odl. 5.05 4.35
6.05 6.40 odl.	dol. 4.55 4.20
6.40 — dol. Merag	odl. 4.20 —
6.45 — odl.	dol. 4.15 —
7.20 — dol. Bala	odl. 3.40 —
7.25 — odl.	dol. 3.35 —
— 7.30 dol. Glavotok	odl. — 3.30
— 7.35 odl.	dol. — 3.25
8.10 8.05 dol. Malinska	odl. 2.50 2.55
8.20 8.15 odl.	dol. 2.40 2.45
9.10 9.10 dol. Omišalj	odl. 1.50 1.50
9.20 9.15 odl.	dol. 1.40 1.45
10.— 10.— odl. Rijeka	odl. 1.— 1.—

Uvjetno pristajanje u Njivicama i Staroj Baški.

Agencija na Rijeci kod I. Pakušića, Via Andrássy 25.

Prva slavenska tvornica ura za tornjevo Moravus, Franjo

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvori i razaslije ure za crkvene zvonike, dvorce, škole, tvornice, — višćenice, letnikovce — samo u izvrstnoj izradbi vrlo jeftino.

Čuvane nadzorne ure.

Ostaci šalju se na zahtjev badava.

Najviše odlikovanje za izvrstne proizvođače

IZVOZ

Br. 1573.

Oglas jeftimbe.

Za izgradnju nove škole zgrade, u Baški ureči se ovime javna jeftimba, koja će se održati u općinskom uredu u Baškinovoj, dne 30. listopada o. g. od 10 sati prije podne do podne.

Proračunana cijena iznosa K 54533 i 83 fil ra, a poduzetnikom će postati onaj, što bude dao najpovoljniju ponudu ispod ote cijene.

Pismene ponude, po propisu biljgovane i popraćene vadiljem 10% od proračunane cijene te posvo dobro zapečaćene, primati će podpisani najkasnije do podne gore spomenutog dana.

Točno će se o podne otvoriti i poplati predano ponude, a dražba, ako bude ponuditelja, moći će se produžiti do 1/2 sata poslije podne — po zaključku općinskog Odbora.

Općinski si Odbor pridržava pravo da prihvati onu ponudu koju bude smatrao najpovoljnijom.

Svakome je slobodno da progleda tehnički projek i druge uvjete poduzeća, za vrijeme uredovih sati kod potpisanoša.

Općinski Ured

u Baški, 2. listopada 1908.

M. P.

Načelnik: N. Dorčić v. r.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadržare, koji uplaćuju sadržanih dionica jedan ili više po kruna 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dionice bez ikakvog odbitka. plaća od istoga 4 1/2 %

Vraća na štednju uloženo iznosa do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznosa od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas; uz odkas od 8 dana.

Zajmova (posude) daje samo zadržarom, i to na hipoteku i sadržajno us garanciju, ili na mjenico

Uredovni sati svaki dan od 9—za sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdana satvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u ulici Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod došao, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

J. Kopac

Švijećarna na paru
J. Kopac, Gorica, bl. Sv. Antona b. 7.

Preporuča prvi svjetlosni izvjesnik starostva, p. u. glavnom obliku svjetle iz prijenosnog položaja voška. Ključna po K 5. Za prijenosni jasnik s K. 5.000. Tiskara Myrha, Styra, štampa i stakla za svjetle svjetle po jeftinijoj cijeni. Sv. Trgovcima preporučam svjetle za pogrebe, u kojima drvo, roštilj svjetle i med najjeftinije vrste uz veoma niske cijene. Svjetle voška kupljeni u svakoj množini po najnižoj cijeni.

Na zahtjev šaljem otkaznik franke.

Otpremničko i komisiono društvo „BALKAN“

Riva Gramula br. 14. — TRST — Riva Gramula br. 14.

Prima u svoje dobro uređeno magazine svaku vrst robe i daje na istu predumove uz veoma povoljne uvjete, te se brine za prodaju ove robe.

Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i za račun svojih mušterija najpovoljnije.

Otprema pošiljke svake vrsti u svim pravcima.

Obavlja reklamacije te daje svako stručno razjašnjenje i uputu odmah i za badava.

Tko ne oglašuje, taj ne napreduje!!!

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVJEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod ulaga, reume, natma (teškog dizanja), nospajanja, zjenja u vnu, neurazije, glavobolje i (najgriže) kuanja arda, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenja postaje, najnoš, nesvjestice, najjušnosti držanja na tjele, inuenos akopane, sa boleđu hrba, bilidna (matokrvnost) želudanih grčeva, bezdušnosti, tečiasna punokrvnosti, svih udnih grčeva, hopenobude, ljiljanih grčeva, hkmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nenadkrljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja ciljem čovječnim telom djeluje, čime se račone ličnosti u najkratcem vremenu izliče.

Poznato je, da lečitelj kod navedenih bolesti višestruko elektrificiraju tela upotrebljuju ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz telo prolazi, dođ m naprotiv ista struja elektro-magnetičnog križa ili zvezda R. B. br. 86967, kako je jur ročeno, umjerenim načinom neprekidno na telo djeluje, što svakoga brzo aličeno dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stari bolesti izličeana su sa mojim strojem posvo! Od izličeana sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvalno kao i od odličnih slojeva pohvalne svjedočbe i priznanice iz svijta strana svjeta, koji uplaćuju su u mojoj pismohranu, gdje stoje svatko u svako doba na vidu. **ODJE NIJE DAN LIJEK NIJE POMOGAO, MOJIM POKUŠATI MOJ STROJ!** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nabi bio izličen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. obitavite na to, da se moj stroj ne smije samovoljno za Voltina, koji je poradi svoga neupolna zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dođm moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dopušnost parađ svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca, i jako slaba gospođa.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostajitih 20 godina. kroničnih bolestih.

Doplivanje i naručbe obavljaju se u i urvatokom jeziku. Posuđeno ili ako se novac unapred po šalje, razaslije glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,
Budimpešta, V/41. Kotar,
Vudász-ulica, br. 34.